

12.04.2012, Скопје  
**Соопштение за медиуми**

**КАКО РАБОТЕЛЕ СОВЕТИТЕ НА 85-ТЕ ЕДИНИЦИ НА ЛОКАЛНАТА САМОУПРАВА**  
**Промовиран извештај за работата на советите на ЕЛС**

Извештајот за работата на 85-те Единици на локалната самоуправа (ЕЛС) беше промовиран денес од страна на Граѓанската асоцијација МОСТ. Извештајот е подготвен во рамките на проектот „Стандарди за одржливост на одговорноста, транспарентноста и кооперативноста на локалната самоуправа“, чија цел е да придонесе кон зголемена транспарентност, отчетност и добро владеење на локалната самоуправа и подигнување на свеста на граѓаните за работата на советите на Единиците на Локалната Самоуправа (ЕЛС).

Предмет на набљудување беа усвоените записници од седниците на советите одржани во периодот декември 2010 – декември 2011, при што е извршена анализа на достапноста на записниците од седниците на советите на ЕЛС до граѓаните и успешноста во употребата на стандардите за водење на записници од седниците на советите на ЕЛС. Во анализата се обработени податоците од седниците кои се доставени до МОСТ заклучно со 31 март 2012.

Согласно Законот за локална самоуправа, органите на општините имаат обврска да ги информираат граѓаните за својата работа, активности, планови и програми, а еден од начините за такво информирање на граѓаните се записниците од одржаните седници на советите. Гласачите ги избираат советници за да ги претставуваат и застапуваат нивните интереси а со тоа имаат полно право да бидат навремено информирани за сите одлуки и ставови на советници во рамките на нивната работа во советите на ЕЛС.

Г-динот Дарко Алексов, Извршен директор на Граѓанската асоцијација МОСТ посочи дека: „Според извештаите добиени од 19 регионални набљудувачи, сликата за достапноста на записниците до граѓаните покажува сериозна незаинтересираност на ЕЛС да ги информираат своите жители за работата на Советот, а со тоа и за начинот на кој се донесуваат одлуките.“

Извршеното набљудување на достапноста на записниците од одржаните седници на постоечките официјални интернет страници на 72 ЕЛС укажува дека вкупно 66 ЕЛС немаат воопшто записници од одржани седници на советите на своите интернет страници, а останатите 5 или ги објавуваат само записниците од последните одржани седници или ги имаат објавено записниците од одржаните седници на советот од претходните години (2008 - 2010), но не и од 2011. Единствено општината Василево, ги објавува записниците од одржаните седници на својата официјална интернет страница. Преостанатите 13 ЕЛС немаат интернет страници или пак истите се во изработка и не се активни.

Што се однесува до достапноста на записниците во урбаните/месните заедници, мнозинството од ЕЛС како практика посочуваат обезбедување на записниците за урбаните /месните заедници единствено по нивно барање.

Во рамките на проектот согласно Законот за пристап до информации од јавен карактер, поднесени се вкупно 345 барања за пристап до информации до сите 85 ЕЛС. Како одговор на овие барања, добиени се вкупно 982 записника од одржани седници на советите на 81 ЕЛС, кои

позитивно одговорија на барањата за пристап до информации од јавен карактер и ги доставија бараните записници. Записници од седниците на советот немаат доставено 4 ЕЛС и тоа Центар, Чучер Сандево, Зелениково и Демир Хисар.

Податоците од добиените записници се анализирани преку три клучни стандарди кои произлегуваат од законските акти и деловниците за работа на Советите на ЕЛС, и тоа:

1. Евиденција на присуство на седници;
2. Евиденција на резултати од гласање;
3. Евиденција на излагања на говорници.

Податоците од добиените записници од сите одржани седници на Советот на една ЕЛС во набљудуваниот период се внесени во засебен преглед според трите клучни стандарди и различните практики на употреба. За сите 81 ЕЛС кои имаат доставено записници подготвен е посебен табеларен приказ, при што внесени се вкупно 38. 298 податоци.

Понатаму водејќи се од поделбата на ЕЛС во 8те категории според бројот на жители согласно Законот за локална самоуправа подготвен е збирен преглед за начинот на употреба на стандардите од страна на ЕЛС.

Успешноста во употребата на стандардите е презентирана преку ранг листи за секоја категорија на ЕЛС според трите клучни стандарди. Рангирањето е извршено така што е пресметан, за секоја општина одделно, процентот на исполнување на секој стандард врз основа на употребата на добрите практики. При рангирањето земена е средна вредност на процентот на исполнување на стандардот.

Од извршената анализа утврдено е дека постојат технички и суштински разлики во начинот на презентирање на податоците во записниците од одржаните седници на советот на ЕЛС, односно различна употреба на основните стандарди при водењето на записниците. Имено, кај сите ЕЛС е забележана неконзистентност во употребата на трите горенаведени стандарди. Сепак, одредени ЕЛС во својата работа тежнеат да употребуваат повеќе добри отколку лоши практики. Општини кои во најголем процент ги употребуваат добрите практики во рамките на стандардот "Евиденција на присуство на седници" во рамките на соодветните категории поделени согласно законот за локална самоуправа се следниве: Другово (98,7%), Новаци (98,2%) и Арачиново (100%). Општини кои во најголем процент го употребувале стандардот „Евиденција на резултати од гласање“ се: Старо Нагоричане (97,7%), Богданци (100%), Дебарца(98%), Струмица (100%) и Гостивар(100%). Во рамките на стандардот "Евиденција на излагања на говорници" следните општини имаат највисок процент на употреба на добрата практика: Карбинци(99,8%), Другово (98,9%), Сопиште(99,5%), Арачиново(100%), Василево(100%), Босилово(100%), Струмица(100%), Гази Баба(99,4%) и Битола(100%).

Она што е важно да се напомене е дека ваквата состојба не се должи само на начинот на подготовка на записникот од страна на општинската администрација, туку одговорноста е кај сите бидејќи записникот се усвојува од страна на членовите на Советите на ЕЛС, а при неговото усвојување членовите на Советите имаат можност да дадат свои забелешки и со тоа директно да влијаат на квалитетот на информациите во записникот.

Препораките за надминување на неконзистентноста во употребата на стандардите се преточени во прирачник којшто е изработен во соработка со Заедницата на единиците на локалната самоуправа (ЗЕЛС) и кој има за цел да придонесе кон унифицирање на записниците на ниво на

сите ЕЛС во Република Македонија. Прирачникот и урнекот за водење на записник ќе бидат доставени до сите ЕЛС, и истите можат да се превземат од интернет страницата [www.mojotsovetnik.org.mk](http://www.mojotsovetnik.org.mk)

При промоцијата на Прирачникот, г-ѓа Душица Перишиќ истакна: „ЗЕЛС ја има основната улога да им помага на општините во Република Македонија во разни области и со разни активности. Освен во застапувањето и лобирањето, им помагаме на општините и во имплементација на законите, а тоа е најчесто направено со обуки, каде им се разјаснуваат истите и им се дава помош за полесна имплементација. Многу често помошта се состои и во изработка на разни урнеци, кои потоа можат да си ги прилагодат на општинските карактеристики, а при тоа да се задржи унифицираноста на одделни документи во сите општини. Таков е случајот и со овој прирачник, каде на општините ќе им се даде еден модел на записник за седниците на советите. Се разбира ова ќе биде само препорака до општините, а тие самостојно ќе одлучат во колкава мерка и како ќе го употребуваат“.

Според Дарко Алексов, овој прирачник е алатка за остварување на законските надлежности на ЕЛС да ги информираат граѓаните за својата работа со што се зголемува транспарентноста и одговорноста на самите ЕЛС, а истовремено и се воспоставува двонасочен канал за комуникација со јавноста.

Електронските верзии на извештајот и прирачникот, како и сите податоци за проектот можат да се пронајдат на интернет страницата [www.mojotsovetnik.org.mk](http://www.mojotsovetnik.org.mk)

Проектот „Стандарди за одржливост на одговорноста, транспарентноста и кооперативноста на Локалната самоуправа“ се реализира во рамките на програмата Civica Mobilitas којашто ја спроведува Центарот за институционален развој (ЦИРа) и е финансирана од Швајцарската агенција за развој и соработка, претставувана од Канцеларијата за соработка во Македонија.

# # # # #

За повеќе информации: Граѓанска асоцијација МОСТ тел.02/ 30 99 384